

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118397667
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6118397667.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Jarmily Maximovej v spore žalobcu: Rímska únia Rádu sv. Uršule, Komunita uršulínok v Košiciach, so sídlom Hlavná 66, Košice, IČO: 31 311 032, zastúpený: SD LEGAL, s.r.o., so sídlom Žriedlová 3, Košice, proti žalovanému: MILT spol. s r.o., so sídlom Čermel'ská 1, Košice, IČO: 44 702 728, zastúpený JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom, so sídlom Floriánska 16, Košice, o zaplatenie 15.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 15. januára 2020, č. k. 15C/6/2019-168

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo "prvoinštančný súd") napadnutým uznesením v celom rozsahu vyhovel návrhu žalobcu na zabezpečenie jeho peňažnej pohľadávky voči žalovanému vo výške 15.000,- Eur, zriadením záložného práva na hnutelných veciach žalovaného. Pohľadávka, zabezpečenia ktorej sa žalobca domáhal, vznikla podľa jej skutkového vymedzenia v žalobe zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie, ktoré sa žalovanému dostalo prijatím nájomného za prenechanie na dočasné užívanie nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, na základe nájomnej zmluvy protiprávne uzavretej medzi žalovaným ako prenajímateľom a neziskovou organizáciou Hámre DD n.o. v hmotnoprávnom postavení nájomcu. Obavu z ohrozenia exekúcie žalobca odôvodnil tvrdením, že žalovaný nevykonáva podnikateľskú činnosť, následkom čoho sa jeho majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť zabezpečovanú pohľadávku nezvyšuje, ďalej argumentom o zlom hospodárskom výsledku žalovaného za rok 2018 (dosiahol stratu vo výške 8.635,- Eur pri vlastnom imaní -29.024,- Eur) a poukazom tiež na to, že hnutelné veci, založenia ktorých sa domáha, predstavujú výlučný exekučne postihnuteľný majetok žalovaného. Žalobca na odôvodnenie potrebnosti okamžitej úpravy v návrhu upriamil pozornosť aj na to, že podľa verejne dostupných informácií má žalovaný nedoplatok na poistnom, vymáhaním ktorého, podľa jeho presvedčenia, môže byť výrazne sťažené uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní. Napokon žalobca odôvodnil potrebnosť okamžitého zabezpečenia jeho pohľadávky tiež i skutočnosťou, že spoločníci žalovaného previedli obchodné podiely a v jeho spoločnosti došlo k zmenám tiež v osobách konateľov. Žalobca argumentoval, že všetky tieto skutočnosti potvrdzujú jeho obavu, že žalovaný má v pláne znížiť svoju bonitu na čo najnižšiu úroveň a že sa s týmto zámerom sa bude zbavovať svojho majetku.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia po rekapitulácii podstatných tvrdení a argumentácie žalobcu, citácií ustanovení Čl. 1, Čl. 2 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, § 343 ods. 1 až 3 a § 344 C.s.p. a zhrnutí všeobecných teoretických východísk pri posudzovaní predpokladov pre nariadenie zabezpečovacích opatrení, uzavrel, že existenciu zabezpečovanej pohľadávky hodnoverne osvedčuje skutočnosť, že ju neprávoplatným rozsudkom zo dňa 22.10.2019 žalobcovi priznal a ohrozenie exekúcie osvedčujú fakty, že „...spoločníci žalovaného aktívne vykonávajú zmeny v spoločnosti MILT spol. s r.o. v rozsahu predaja obchodných podielov, ako aj zmeny v štruktúre konateľov“, že žalovaný je podnikateľsky

pasívny a preto nedochádza k rozširovaniu jeho obchodného majetku, že žalovaný dosiahol za rok 2018 stratu v sume 8.635,- Eur pri zápornej výške vlastného imania (-29.024,- Eur), že žalovaný je evidovaný ako dlžník poisťného v sume 402,57 Eur a napokon že nie je zrejmé, aby žalovaný okrem zabezpečených hnutelných vecí disponoval tiež iným exekučne postihnuteľným majetkom. Súd prvej inštancie na vysvetlenie úvah, ktoré formovali napadnuté rozhodnutie v jeho odôvodnení zároveň skonštatoval, že „V konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva k hnutelným veciam je postačujúce, aby žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia osvedčil existenciu nároku vo veci samej“ a že nariadeným zabezpečovacím opatrením sledoval predísť „...výrazným komplikáciám v prípade výkonu exekúcie na pohľadávku žalobcu...“.

3. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tiež o trovách konania tak, že priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na ich plnú náhradu. Toto svoje rozhodnutie odôvodnil s použitím ust. § 255 ods. 1 C.s.p. procesným úspechom žalobcu.

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný v odvolaní v podstatnom polemizoval so záverom prvoinštančného súdu o osvedčení potrebnosti nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Prezentoval v tomto smere názor, že žalobca netvrdil a ani inak sa nestali zrejmyimi skutočnosťmi dôvodne zakladajúce obavu z ohrozenia exekúcie. Podľa odvolacej argumentácie žalovaného, obava žalobcu, že exekúcia bude ohrozená, musí mať objektívny základ, čo v procesných súvislostiach predpokladá osvedčenie konkrétnych právnych a faktických úkonov dlžníka, ktorými dochádza k zásadným kvalitatívnym a kvantitatívnym zmenám jeho majetkovej podstaty. O uskutočňovaní úkonov s dopadom na exekučne postihnuteľný majetok, nesvedčí podľa názoru odvolateľa len výsledok jeho ročného hospodárenia a za taký úkon nemožno podľa jeho presvedčenia považovať ani prevod obchodného podielu jedného zo spoločníkov na iného už existujúceho spoločníka, keďže na obchodný majetok žalovaného nemá žiaden vplyv. Žalovaný vo svojej odvolacej argumentácii vychádzal z toho, že potrebnosť okamžitého zabezpečenia pohľadávky nie je daná len existenciou dlhu, ale je opodstatnená vtedy, keď je hrozba zmarenia exekúcie reálna a bezprostredná. Na podporu správnosti svojich argumentov žalovaný v odvolaní odkázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 741/2017.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu rekapituloval tvrdenia a argumenty, uvedené už v návrhu, ktoré podľa jeho názoru osvedčujú ako existenciu zabezpečovanej pohľadávky, tak aj obavu, že exekúcia bude ohrozená. Nad to vo vyjadrení doplnil svoju argumentáciu o úvahu, že v dôsledku zabezpečovacieho opatrenia žalovanému nevznikne žiadna ujma.

6. Žalovaný vo svojej odvolacej replike na rámec odvolacích dôvodov poukázal na to, že presvedčenie žalobcu, prezentované v kontexte tvrdených personálnych zmien v jeho spoločnosti, že zámerom žalovaného je znížiť svoju bonitu na čo najnižšiu úroveň a znemožniť tak uspokojenie v prípadných exekučných konaniach, nemá oporu v dôkazoch a žalobca nevysvetlil, na podklade akých úvah k takému záveru dospel.

7. Žalobca v odvolacej duplike prezentoval názor, že obavu, že exekúcia bude ohrozená osvedčuje už len skutočnosť, že v spoločnosti žalovaného dochádza k zmenám vo vlastníckej štruktúre za situácie, že „žalovaného finančná situácia nezodpovedá prípadnému uspokojeniu v exekúcii“. Podľa jeho presvedčenia neexistuje relevantný argument, pre ktorý by za tejto konštelácie jeho návrhu na zabezpečenie pohľadávky nemalo byť vyhovené.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadísk odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p a dospel k záveru, že je (odvolanie) dôvodné.

9. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť záveru súdu prvej inštancie o naplnení zákonných predpokladov pre okamžitú úpravu pomerov strán, zabezpečením pohľadávky žalobcu zriadením záložného práva na hnutelných veciach odvolateľa. Vo

všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, a teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

10. Podľa ust. § 343 ods. 1 C.s.p., zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 344 C.s.p., ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

12. Podľa ust. § 326 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.(2) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Súd prvej inštancie pri posudzovaní naplnenia podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia správne vyšiel z citovaných zákonných ustanovení, na škodu vecí ich ale sčasti nesprávne interpretoval a preto v okolnostiach prípadu z nich nevyhnutne vyvodil aj nesprávne právne závery.

14. Z inštitucionálnej príbuznosti zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia, explicitne vyjadrenej v ust. § 344 C.s.p., možno vyvodíť, že rovnako ako je tomu v prípade neodkladného opatrenia i sudcovské záložné právo sa vyznačuje prvkom neodkladnosti. Jeho nariadenie teda nebude namieste v každom prípade existencie nezabezpečenej pohľadávky, ale len vtedy, keď sú zároveň dané konkrétne skutočnosti osvedčujúce neodkladnosť takejto úpravy pomerov strán. K potrebnosti okamžitého zásahu súdom do právneho pomeru strán preto musí vždy pristúpiť ďalšia navrhovateľom tvrdená a osvedčená skutočnosť, odôvodňujúca záver, že neodkladná úprava neznesie odklad preto, že bez nej utrpí na právach. V závere o naliehavosti okamžitej úpravy pritom musí byť premietnutý ako časový (bezprostrednosť) tak i vecný vzťah (efektívnosť a proporcionalita) medzi narušením usporiadania pomerov strán (exekúciou) a ich neodkladnou úpravou. Akiste totiž naliehavosť riešenia nebude bez ďalšieho vyplývať len z porušenia práva, trvajúceho dlhý čas a celkom nepochybne znesie odklad i taký zásah do právneho postavenia strán, v dôsledku ktorého je možné očakávať, že ujma, ktorá tým povinnému vznikne, bude kvantitatívne alebo kvalitatívne väčšia alebo zasiahne hierarchicky spoločnosťou vyššie radenú hodnotu než akú tvrdí, že mu bez takejto úpravy vzniká, oprávnený.

15. Súd prvej inštancie vo svojich úvahách, ktoré formovali napadnuté rozhodnutie, celkom zrejme len nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, ktorou zdôvodnil potrebnosť zabezpečovacieho opatrenia v návrhu. Neuvedomil si však pri tom dostatočne razantne, že platobná neschopnosť dlžníka sama o sebe exekúciu neohrozuje, a preto popri existencii zročnej pohľadávky musí navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia tvrdiť a podľa možnosti tiež i uspokojivo podložiť písomnosťami, že tu je daná aj iná skutočnosť, ktorá vyvoláva dôvodnú obavu, že dlžník dispozíciou so svojim majetkom exekúciu zmarí. Obavu z ohrozenia exekúcie bez ďalšieho objektívne nezakladá ani len pluralita veriteľov. Účelom zabezpečovacieho opatrenia je totiž ochrana veriteľa pred zmarením exekúcie dlžníkom a nie poskytnutie prednosti či vytvorenie výhodnejšej pozície oproti iným, už existujúcim veriteľom, ako sa žalobca mylne domnieva. Za dispozíciu ohrozujúcu exekúciu nemožno bez ďalšieho považovať ani prevzatie ďalších záväzkov dlžníkom, pokiaľ majú primeraný hospodársky dôvod. To v procesných súvislostiach predpokladá, že tvrdenie o ohrození exekúcie prevzatím ďalších záväzkov (tiež o zlej finančnej disciplíne dotknutej osoby alebo o jeho negatívnom hospodárskom výsledku) sa bez ozrejmenia i takých súvislostí, ktoré svedčia o zjavne neadekvátnom alebo nečestnom ekonomickom dopade na majetkovú podstatu dlžníka, nezaobíde. Napokon za správnu rozhodne nemožno považovať ani úvahu prvoinštančného súdu, že exekúciu ohrozujú zmeny v osobách

spoločníkov a konateľov spoločnosti žalovaného. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia priamo nevyplýva a v širších súvislostiach z neho nemožno ani vytušiť, ako podľa uvažovania súdu prvej inštancie, prevod obchodného podielu Bc. A. I. na druhého z vtedajších spoločníkov p. X. I. a skončenie funkcie konateľa Bc. A. I. v spoločnosti žalovaného, ovplyvnilo majetkové pomery žalovaného. Faktom je, že takáto zmena v osobách zúčastnených na podnikaní žalovaného pri bežnom chode okolností sama o sebe nie je spôsobilá odčerpať z jeho majetkovej podstaty spoločnosti hodnoty postihnuteľné v exekúcii. Odvolací súd na podporu správnosti svojho nazerania na otázku potrebnosti zabezpečovacieho opatrenia poukazuje na priliehavý záver formulovaný Najvyšším súdom SR v uznesení sp. zn. 5Obo 144/97 z 22. júla 1997, uverejnenom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 20/1998, v zmysle ktorého "Existencia dlhu ešte sama osebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia. Dôvodom môžu byť len skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť zmarený. U dlžníka môže byť dôvodom jeho konanie, ktorého dôsledkom je zníženie majetku, ktorý je možné postihnúť pri výkone rozhodnutia, alebo ktoré inak podstatnou mierou negatívne ovplyvňuje jeho majetkové pomery". Vo svetle týchto teoretických východísk a interpretačných záverov právnej praxe, žalobca podľa posúdenia odvolacieho súdu konkrétne skutočnosti, objektívne odôvodňujúce obavu, že by prípadná exekúcia mohla byť zmarená neuviedol a jeho subjektívne tvrdenie v tomto smere, že žalovaný má v pláne zmeniť svoju bonitu na čo najnižšiu úroveň, zostalo len v rovine vyslovenej hypotézy, pravdepodobnosť ktorej nebola podporená faktami, ktoré v doterajšom priebehu konania vyšli najavo.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd, nakoľko neboli splnené podmienky ani pre potvrdenie a ani pre zrušenie napadnutého uznesenia, postupom podľa ust. § 388 C.s.p rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobcu zamietol.

17. Podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. (2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

18. Nakoľko uznesenie, ktorým súd rozhoduje o neodkladnom opatrení alebo o zabezpečovacom opatrení v rámci prebiehajúceho konania vo veci samej, nemá povahu konečného rozhodnutia, v súlade ust. § 262 ods. 1 C.s.p. a contrario C.s.p. odvolací súd o trovách vyvolaných návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobcu, či už sa jedná o jeho prejednanie súdom prvej inštancie alebo odvolacie štádium, nerozhodol. O týchto trovách bude rozhodnuté spolu s ostatnými trovami v rozhodnutí, ktorým sa skončí konanie.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.